

ARVOISA SOVELTAVAN OHJATUN HARJOITTELUN OHJAAJA

Kiitos, että olet valmis ottamaan aineenopettajaksi opiskelevan ohjaukseen! Tukeksi on erityisen arvokas opiskelijan ammatillisen kasvun ja kehittymisen kannalta. Vastavuoroisesti toivomme, että yhteistyö opiskelijan kanssa on sinulle antoisaa ja virkistävää.

Soveltavan ohjatun harjoittelun (OPEA535) tavoite

Harjoittelussa opiskelija tutustuu johonkin oppilaitokseen tai muuhun kasvatustyötä toteuttavaan työpaikkaan. Opettajankoulutuslaitoksen opetussuunnitelmassa on tavoitteena, että harjoittelun jälkeen opiskelija 1) ymmärtää pedagogisen asiantuntijuuden laaja-alaisuuden, 2) osaa soveltaa pedagogista ja vuorovaikutusosaamistaan erilaisiin oppimisen konteksteihin ja perustelee pedagogista toimintaansa teoreettiseen tietoon nojaten, 3) pystyy tunnistamaan moninaisia toimintakulttuureja ja toimimaan niissä sekä osaa soveltaa vuorovaikutusosaamistaan sekä 4) osaa suunnitella ja toteuttaa työtään yhteiskunnallisena toimijana ja ottaa ammattieettisen vastuun toiminnastaan.

Ennen harjoittelua

Opiskelija ottaa yhteyttä harjoittelupaikkaan. Hän selvittää, mitä kaikkea harjoitteluun on mahdollista sisällyttää, ja kertoo harjoittelua koskevista tavoitteistaan ja toiveistaan. Harjoittelun ohjaaja informoi rehtoriin/esihenkilöön harjoittelijan tulosta. Ohjaaja tutustuu oheisiin Jyväskylän yliopiston harjoittelun ohjauksen laatukriteereihin.

Harjoitteluun kuuluu tyypillisesti opetuksen seuranta ja oman opetuksen suunnittelua ja toteutusta ohjaajan kanssa tai yksin sekä ohjauskeskustelut ohjaajan kanssa. Opetuksen suunnittelun ja toteutuksen määrät sovi- taan harjoittelun ohjaajan kanssa harjoitteluun sopiviksi. Lisäksi on toivottavaa, että opiskelija pääsisi tilanteen mukaan tutustumaan opettajien yhteistyöhön ja palavereihin, oppilashuoltoon ja koulun moniammatillisiin ryhmiin ja opetuksen tukitoimiin sekä koulun ja kodin tai muiden tahojen väliseen yhteistyöhön. Opiskelija haastattelee myös jotain työyhteisön jäsentä, esimerkiksi rehtoria.

Keskusteltuaan tulevan ohjaajan kanssa harjoittelun sisällöistä opiskelija laatii harjoittelusuunnitelman. Suunnitelma palautetaan hyvissä ajoin ennen harjoittelua opettajankoulutuslaitoksen ainepedagogiikan opettajalle, joka antaa suunnitelmasta palautetta.

Harjoittelun ohjaus

Opiskelija esittää harjoittelua ohjaavalle opettajalle harjoittelusuunnitelmansa sekä omia oppituntejaan koskevat tuntisuunnitelmansa. Tuntisuunnitelmien sisällöistä neuvotellaan yhdessä etukäteen. Harjoittelun aikana käydään palautekeskusteluja ohjaajan ja harjoittelijan sopimalla tavalla. Keskeistä on, että opiskelija analysoi ohjaajan tuella omaa työtään, vahvuuksiaan ja kehittämisalueitaan. Keskusteluissa toivotaan käsiteltävän laaja-alaisesti myös opettajan työnkuvaa sekä työn valo- ja varjopuolia. Koko harjoittelun päättyessä olisi hyvä olla kokoava keskustelu, jossa ohjaava opettaja ja opiskelija arvioivat yhdessä tehtyä työtä ja asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Harjoittelun kesto

Harjoittelun laajuus on 3 opintopistettä (3 x 27 tuntia) eli opiskelijan työtä on kaikkiaan 81 tuntia, joka sisältää harjoittelun suunnittelun ja raportoinnin sekä opetuksen suunnittelun. Opiskelija voi olla harjoittelupaikassa esimerkiksi viikon tai kaksi sen mukaan, millä aikavälillä hänelle järjestyy mielekäs opetuksen ja muun toiminnan seuraamisen sekä oman opetuksen kokonaisuus. Harjoittelua voidaan jaksottaa myös pidemmälle ajalle.

Vastuu: Harjoittelua ohjaava opettaja on vastuussa oppilaistaan, ja siksi hänen tulee olla läsnä kaikissa opiskelijan pitämässä ohjaustilanteissa sekä tarpeen vaatiessa puuttua opitunnin tai tilanteen kulkuun.

Harjoittelun jälkeen: Opiskelija laatii harjoittelusta raportin, jossa hän tarkastelee harjoittelulle asettamiensa tavoitteiden toteutumista ja harjoittelun antia opettajuutensa kehittymiselle. Raportti palautetaan opettajankoulutuslaitoksen ainepedagogiikan opettajalle. Opiskelija ohjeistaa harjoittelun ohjaajaa tämän palkkion (3 x 41 = 123 euroa) maksamisessa.

OHJATTUJEN HARJOITTELUIDEN OHJAUKSEN LAATUKRITEERIT

I YHTEISTYÖN ORGANISOINTI JA PERIAATTEET

Tavoite: Opiskelijalle luodaan edellytykset laadukkaalle opiskelulle.

1. Turvataan opiskelijoille tasapuoliset ja tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet laadukkaaseen ohjattuun harjoitteluun.
2. Sovitaan opiskelijoiden sijoittumisesta.
3. Sovitaan opiskelun käytännöistä harjoitteluympäristöissä.
4. Sovitaan vuosittaiset harjoittelupaikat.
5. Ohjaavia opettajia perehdytetään harjoittelun ohjaukseen.

II HARJOITTELUN TOTEUTUKSEN SUUNNITTELU

Tavoite: Koulutuksella ja työelämän opiskeluympäristöillä on yhteinen arvo- ja tietopohja.

Työelämässä tapahtuvaan opiskeluun ja ohjaukseen liittyvä tarpeellinen tieto välitetään molemmille osapuolille.

1. Koulutus ja/tai opiskelija huolehtivat siitä, että harjoittelupaikan vastuuohjaaja saa tiedon harjoitteluun liittyvistä tavoitteista ja sisällöistä. Harjoittelun kokonaisuutta tarkennetaan ja konkretisoidaan yhdessä harjoittelun toimintaympäristössä.
2. Vastuuohjaaja suunnittelee opiskelijan vastaanottamisen, perehdyttämisen sekä yhteisen orientoitumisen harjoittelun toimintaympäristöön ja -kulttuuriin oppimistavoitteiden suuntaisesti.
3. Vastuuohjaaja saa tarvittaessa tukea ohjaukseen harjoittelun vastuuohjaajalta.
4. Opetusharjoittelijalla on nimetty vastuuohjaaja koko harjoittelujakson ajaksi.
5. Harjoittelupaikka on yhteydessä Jyväskylän yliopistoon, mikäli ei voikaan tarjota aiemmin sovittua harjoittelun oppimisympäristöä opiskelijalle esim. työyhteisön muuttuneen tilanteen vuoksi.
6. Sovitaan ohjaus- ja arviointikäytännöistä.

III OHJAUKSEN TOTEUTUMINEN

Tavoite: Opiskelija saa yksilöllistä opiskelun tavoitteita tukevaa ohjausta.

Opiskelija sitoutuu vastuulliseen työskentelyyn harjoittelupaikassa sekä eri yhteistyötahojen kanssa harjoittelupaikan käytänteiden sekä harjoittelun että omien oppimistavoitteidensa suuntaisesti.

Ohjattu harjoittelu mahdollistaa vastuuohjaajan ammatillisen osaamisen kehittymisen.

1. Vastuuohjaaja ja mahdollisuuksien mukaan muut työtiimin jäsenet käyvät alkukeskustelun yhdessä opiskelijan kanssa ja sopivat yhteisistä käytänteistä.
2. Vastuuohjaaja perehdyttää opiskelijan harjoitteluympäristöön sekä tukee opiskelijan osallisuutta yhteisön jäsenenä.
3. Koko yhteisö tukee opiskelijan oppimista tavoitteiden suuntaisesti sekä hänen ammatillisen identiteettinsä rakentumista.
4. Opiskelija osallistuu monipuolisesti pedagogisen toiminnan havainnointiin, suunnitteluun, toteuttamiseen, dokumentointiin, arviointiin ja kehittämistyöhön yhteistyössä vastuuohjaajan ja työtiimin kanssa.
5. Vastuuohjaaja vastaa opiskelijan ammatillisesta kehittymisestä ja siihen liittyvästä jatkuvasta oppimista tukevasta arvioinnista.
6. Vastuuohjaaja huolehtii, että opiskelija pääsee tutustumaan harjoittelupaikan pedagogiikkaa ohjaaviin asiakirjoihin suunnittelutyönsä tukena.
7. Harjoittelupaikassa tehtävään suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen tulee opiskelijalle taata riittävästi aikaa.
8. Vastuuohjaaja mahdollistaa opiskelijan osallistumisen työyhteisön erilaisiin palavereihin, ellei opiskelijan läsnäololle ole erityistä estettä.
9. Vastuuohjaaja tai opiskelija ottavat yhteyttä yliopiston ohjaavaan opettajaan tai harjoittelun vastuupettajiin, mikäli heillä tulee kysyttävää opintojakson järjestelyihin, tehtäviin tai oppimistavoitteiden saavuttamiseen liittyen.